

inFORUM č. 8 / 90

12. LEDEN

informační bulletin koordinačního centra o.ř.

K C M U N I K Ě

Setkání zástupců KV VPN a KC OF

Dne 9. ledna 1990 došlo, a to poprvé na půdě Koordinačního výboru Veřejnosti proti násilí, k setkání zástupců Koordinačního centra Občanského fóra a Koordinačního výboru Veřejnosti proti násilí. Setkání je jedním z pravidelným osobních styků, při nichž se vyměňují názory na neaktuálnější vnitropolitické události a projednávají se otázky společného postupu.

Hlavním tématem bratislavského setkání byly rozhovory o problematice rekonstrukce parlamentu a národních rad a výměna názorů na možné volební systémy i na otázky pravděpodobných směrů dalšího rozvoje politických hnutí.

S hlavními myšlenkami tohoto jednání seznámí KV VPN delegáty tohoto hnutí na prvním sněmu Veřejnosti proti násilí, který se bude konat v Bratislavě dne 27. ledna 1990. Zúčastnění zástupci KC OF budou o tomto setkání referovat na třetím sněmu KC OF, který se bude konat v Praze 20. ledna 1990.

Setkání se zúčastnili za KC OF Václav Benda, Ivan M. Havel, Petr Pithart, Petr Pospíchal, Josef Vavroušek, za KV VPN Ján Budaj, Martin Bútora, Lubomír Feldek, Mária Filková, Juraj Flamík, Fedor Gál, Milan Kňažko, Kamil Procházka, Martin Šimečka, Lászlo Szizeti a Juraj Záriš.

Z A S E D A L S N Ě M K O O R D I N A Č N Í H O C E N T R A - pokračování

[VIA] Sněm koordinačního centra Občanského fóra, o jehož posledním zasedání dne 6. ledna jsme informovali již v minulém čísle, není vrcholným orgánem všech občanských fór v Čechách a na Moravě. Je pouze nejvyšším orgánem koordinačního centra OF v Praze. Skládá se z členů rady tohoto centra, zástupců jeho jednotlivých komisí a delegátů OF z jednotlivých krajů - po třech z českých krajů a devítí za oba moravské kraje. Na jeho práci se podílejí zástupci studentů, sdružení stávkových výborů a umělců. Sněm se schází jednou za 14 dnů.

Na výše uvedeném zasedání sněm schválil složení třicetičlenné rady KC OF. Jejími členy jsou Rudolf Battěk, Václav Benda (politická komise), Ivan Fišera (sekretář rady), Ivan M. Havel, Zdeněk Jičínský, Ladislav Kantor (styk a prezidentskou kanceláří), Zdeněk Kotrlý (zástupce sekretáře rady), Jiří Křížan a Saša Vondra (poradci prezidenta republiky), Petr Kučera, Ladislav Lis (styk se stávkovými výbory), Pavel Muraško (národnostní komise), Martin Palouš (zahraniční komise), Radim Palouš (školská komise), Šimon Pánek (zástupce studentů), Jana Petrová, Petr Pithart, Petr Pospíchal (informační komise), Zdeněk Rainiš (iniciace), Karel Srp, Pavel Suchý (ekonom), Jaroslav Šabata, Jan Štern ml. (organizační komise), Karel Štindl, Miroslav Tyl (zemědělská komise), Petr Uhl (informační středisko), Jan Urban (správní ředitel), Aleš Vančura (zástupce dělníků), Josef Vavroušek (programová komise) a Michael Žantovský (tiskový mluvčí KC OF). Rada je zastupována třemi představiteli, jimiž jsou Petr Pithart, Petr Kučera a Ivan M. Havel.

V souladu se stanovami sněm rovněž zvolil sedmičlennou kontrolní komisi ve složení Petr Cibulka z OF Brno, Stanislav Devátý z OF Zlín, Jiří Exner z městského výboru OF v Praze, Zdeněk Ingr z OF Pardubice, Jan Kavan z KC OF Praha, Stanislav Klimeš z OF Znojmo a Anna Růschová z OF Plzeň. Kontrolní komise bude sledovat práci rady KC OF, zejména v oblasti financí a hospodaření.

(Připravili Jan Kavan, Jana Rendlová, Petr Uhl, členové OF)

Nastávající parlamentní volby jsou věcí nás všech. Považujeme proto za správné, aby se každý mohl vyslovit k návrhům na volební systém. K tomu je ovšem nutné mít alespoň základní představu o různých formách demokratického volebního systému.

V některých demokratických státech je zaveden tzv. většinový systém, v nejčistší podobě se s ním setkáváme ve Velké Británii. Kandidáti jednotlivých politických stran, anebo i nezávislí, se zde představují v jednomandátových volebních obvodech a v každém takovém obvodu je za poslance zvolen ten, kdo dostane nejvíce hlasů. Ve všech známých demokratických společnostech je pluralitní systém založen na existenci a svobodném působení politických stran. Většinový volební systém je pro menší a i střední politické strany krajně nevýhodný. Kandidáti těchto stran mohou např. ve většině volebních obvodů skončit jako druzí nebo třetí, a i když počet jejich voličů může celostátně dosahovat až 30%, neobsadí žádné poslanecké místo v parlamentě. A naopak strana, která má rozhodující podporu jen v menšině volebních obvodů a která se uplatní i v dalších obvodech (kde kandiduje např. mnoho nezávislých kandidátů, odčerpávajících hlasy) může získat i většinu poslaneckých křesel, i když její kandidáty volilo jen 40% voličů. To je případ současné konzervativní většiny v britském parlamentu. Na druhé straně britští zelení, pro něž se v posledních volbách do Evropského parlamentu vyslovilo 15% britských voličů, což je mimochodem nejvíce hlasů pro zelené ze všech zemí západní Evropy, nezískali žádné poslanecké křeslo. V čs. podmínkách, kde politické strany nejsou dosud příliš rozvinuty a kde je značný odpor proti stranám vůbec, by se mohlo stát, že nezávislí kandidáti by odčerpali velké procento hlasů, takže by je mohl porazit kandidát i takové strany, např. komunistické, kterou v daném volebním obvodu volí jen relativně malý počet voličů (např. 20%).

Pro stoupence Občanského fóra může být naopak lákavá představa, že při dobře vedené volební kampani ve velké většině jednomandátových volebních obvodů, neli téměř ve všech, zvítězí kandidát Občanského fóra. Neodpovídalo by to však reálnému rozložení politických sil, zkrátka by přišla i strana socialistická, lidová, a zejména pak nově vznikající politické strany a nezávislí kandidáti.

Demokratičtější se jeví tak zvaný systém poměrného zastoupení, zejména některé jeho varianty. Tento systém je založen na vícemandátových obvodech, jimiž může být kraj, oblast nebo i celý stát. Počet poslaneckých křesel jednotlivých politických stran odpovídá poměrně přesně procentu hlasů, které byly pro kandidáty té které strany odevzdány. Většinou jsou tyto kandidáti zapsáni na kandidátní listině. V čisté podobě existuje tento systém jen výjimečně, např. v Izraeli. Volič zde má možnost hlasovat pro kandidátní listinu jedné z politických stran; na této listině jsou zapsána jména tolika kandidátů, kolik je mandátů v obvodě, jímž je zde celý stát. Získá-li některá politická strana např. pětinu hlasů, získá i pětinu mandátů. Za poslance budou zvoleni ti, které vedení stran zařadilo do první pětiny své kandidátní listiny. Volič nemá možnost vyjádřit podporu jednotlivým osobnostem strany, kterou volí, natož pak vyslovit se pro některou výraznou osobnost jiné politické strany nebo pro nezávislého kandidáta. Vzhledem k tomu, že tento systém značně omezuje možnosti svobodné volby, je ve většině zemí systém poměrného zastoupení korigován tzv. osobními preferencemi.

Nejpropracovanější je tento systém v Irsku, kde nejlépe vyjadřuje vůli samotných voličů. Irská republika je rozdělena na 42 volebních obvodů, v každém je voleno 3 - 5 poslanců. Jednotlivé strany postaví v obvodě jednoho i více svých kandidátů, přičemž kandidovat mohou i nezávislí. Volič vyznačí ty, které volí za poslance a zároveň číselně vyznačí, komu dává přednost. Podle vyznačeného pořadí mají hlasy odevzdané kandidátům různou váhu a při jejich sčítání dochází k dvojitmu připočítávání. Hlasy neúspěšných kandidátů se podle preferencí vyjádřených voliči připočítávají úspěšnějším kandidátům a naopak hlasy nejuspěšnějších kandidátů - tedy hlasy překračující počet hlasů nutných ke zvolení - se opět podle vyznačených preferencí připočítávají méně úspěšným kandidátům. Toto přepočítávání, které obstarávají počítače, se děje tak dlouho, dokud se

nedosáhne předem stanoveného počtu poslanců. Znamená to, že žádný hlas není ztracen a volební výsledek závisí i na tom, jaké pořadí volených kandidátů určil volič. Přepočítávání probíhá veřejně a irský národ sleduje tuto dramatickou hru na televizních obrazovkách. Kupudivu tento systém není kritizován pro svou složitost, nýbrž pro to, že zvýhodňuje známé osobnosti, např. herce a sportovce.

V mnohých zemích však preferenční systém je dosti formální a jen málo ovlivňuje volební výsledky. Volič má sice možnost vyznačit na kandidátce zvýšenou podporu jednomu nebo více kandidátům, ale v praxi se pořadí kandidátů stanovené vedením strany jen málokdy změní, protože voliči tohoto práva příliš nevyužívají. Tak je tomu např. ve Švédsku a Norsku.

V některých zemích, kde je preferenční systém uzákoněn, mohou voliči vyjádřit přednost některým kandidátům pouze v rámci kandidátní listiny té strany, kterou volí; tak je tomu v Rakousku a Itálii. Na druhé straně, např. ve Švýcarsku a Lucembursku, mohou voliči nejen určit pořadí kandidátů, jimž dávají svůj hlas, v rámci jedné kandidátky, nýbrž volit kandidáty z listin jiných stran nebo z nezávislé kandidátky. Volební výsledky zpracovávají počítače Hagenbach - Bischoffovou metodou.

V současné době se o vhodném systému diskutuje jak u Občanském fóru, tak u kulatého stolu. Na posledním zasedání sněmu byli jeho delegáti seznámeni s koncepcí, která se zdá být přijatelná pro všechny zúčastněné strany kulatého stolu. Jde o systém poměrného zastoupení, a to ve formě podobné izraelskému volebnímu systému. Na rozdíl od Izraele by však volebním obvodem neměl být celý stát. V Československu by mělo být vytvořeno asi 15 volebních obvodů. Na každý obvod by připadlo 12 - 15 poslanců z dvousetčlenné Sněmovny lidu. Poslanci Sněmovny národů by byli voleni buď rovněž systémem poměrného zastoupení anebo většinovým systémem v malých jednomandátových obvodech. Je také možné, že Sněmovna národů jako druhá komora parlamentu by byla nahrazena oběma národními radami, jejichž rozhodování by stejně jako dnes zabraňovalo majorizaci jedné národní reprezentace druhou.

Sněm KC OF bude na svém příštím zasedání v diskusi o volebním systému pokračovat. Proti předloženému návrhu se ozvaly hlasy zasazující se o většinový systém, případně o kombinaci většinového systému se systémem poměrného zastoupení, který existuje např. v NSR.

Předložený návrh však kritizovali i stoupcí systému poměrného zastoupení. Patříme mezi ně a své námítky shrnujeme do čtyř bodů:

1. Předkládaný návrh předpokládá, že poslanec bude odpovědný vedení politické strany (hnutí), která ho nominovala, a nikoliv voličům. Podle návrhu totiž nemá být poslanec odvolatelný. Domníváme se, že bez ohledu na to, jaká varianta systému poměrného zastoupení bude zvolena, je třeba ve volebním zákonu princip odvolatelnosti poslanců zakotvit.

2. Systém poměrného zastoupení, kde voliči nemají možnost vyjádřit případný nesouhlas s pořadím kandidátů, určeným politickou stranou, iž dávají svůj hlas, zajišťuje jednotlivým politickým stranám, respektive jejich vedení a aparátu, přílišnou politickou moc. Naopak preferenční systém prohlubuje demokratický charakter voleb a dává voliči možnost vyjádřit podporu výrazným osobnostem.

3. Ještě větším rozšířením práv jednotlivých voličů, a tím i demokracie, by byla možnost dát hlas i kandidátům z různých listin, pokud je volič přesvědčen, že někteří kandidáti si zaslouží jeho podpory bez ohledu na politickou příslušnost. Námítku, že tento volební systém by byl příliš složitý, lze odmítnout poukazem na možnost použití výpočetní techniky a na dobré zkušenosti ze Švýcarska a Lucemburska.

4. Předkládaný návrh vylučuje možnost, aby se voleb účastnili i nezávislí kandidáti. To značně kontrastuje s nezávislou tradicí občanského hnutí. O tom, jak je možno zajistit účast nezávislých kandidátů ve volbách, je možno diskutovat. Diskuse by se měla týkat podmínek nutných k tomu, aby občan mohl kandidovat, např. počet podpisů na podporu jeho kandidatury, ev. podpora místních fór apod. Myslitelné je zařazení nezávislých kandidátů na volební listinu OF, která by v tomto případě obsahovala více jmen, než je počet mandátů. Myslitelné je rovněž vytvoření volební listiny nezávislých kandidátů mimo OF. V obou případech je však podmínkou, aby volič sám určoval pořadí kandidátů, které volí, tedy tzv. preferenční systém.

Nevyjasněny zůstávají mnohé další otázky. Je to především problém tzv. primárek v OF, které by napomohly k demokratickému výběru kandidátů. Je třeba také zvážit, jak možno zajistit zastoupení národnostních menšin při navrhované zásadě, že strana nebo hnutí, které celostátně nezískají např. 4% hlasů, nemohou být v parlamentě zastoupeny.

Domníváme se, že nastávající volby by měly být co nejdemokratičtější, protože vytvářejí samotný základ naší demokracie. Demokratičnost nově vytvářeného volebního systému může být zajištěna především účastí veřejnosti při jeho vzniku. Jejimi předpoklady jsou veřejná diskuse o všech možných alternativách a respektování názorů občanů na návrhy formulované odborníky. Tato diskuse také ukáže, kolik času bude zapotřebí k řádnému vypracování demokratického volebního zákona. Toto hledisko ovlivní rozhodnutí o nevhodnějším termínu voleb. Domníváme se, že je nutné k němu přihlížet právě tak, jako k rizikům plynoucím z politické situace a proměnlivého poměru politických sil v zemi.

STANOVISKO K MORAVSKÉ INICIATIVĚ

[VIA] Pravidelné středeční setkání parlamentu Občanského fóra v Brně, které se konalo 3. ledna, se mimo jiné zabývalo postavením Moravy v rámci Československa. V diskusi se ukázalo, že v Brně existují nejméně tři skupiny, které se touto problematikou zabývají, aniž by svoji činnost vzájemně koordinovaly. Stanovisko parlamentu k této otázce je jednoznačné: v novodobých dějinách je třeba chápat Moravy jako Čechy moravské větve, a proto jsou požadavky typu federace Čechy - Morava - Slovensko extrémně radikální. Otázka Moravy by měla být řešena jako součást samosprávného uspořádání územních celků - pravděpodobně okresů. Předpokladem takového řešení je zrušení působnosti krajů.

K tzv. Moravské iniciativě vydala dne 4. ledna své společné stanovisko občanská fóra okresů Zlín, Uherské Hradiště, Kroměříž a Hodonín. Uvádí se v něm, že Moravská iniciativa působí v současné době výrazně odstředivým způsobem od nejdůležitějšího úkolu OF, což je příprava voleb. Ve všech akcích tohoto druhu vidí autoři stanoviska nebezpečně narušování jednoty lidu, která je potřebná pro upevnění demokracie. OF požaduje zásadní decentralizaci politického, hospodářského a kulturního života našeho státu. Snahy o centralizaci - byť moravskou - jsou v rozporu s tímto požadavkem. Vyhovující je systém přímého řízení okresů republikovou vládou a proto je jakýkoli mezičlánek tohoto modelu správy ve stanovisku odmítán. Na závěr zástupci uvedených OF žádají, aby tato Moravská iniciativa nevystupovala pod záštitou OF a zdůrazňují, že nehovoří jménem celé Moravy, ale pouze sama za sebe.

CHODEC - REPORTÉR LIDOVÝCH NOVIN

(VIA) Znamý chodec - vytrvalec Juraj Puci, který v roce 1968 od 1. dubna do 31. prosince absolvoval vytrvalostní pochod napříč Československou republikou s nápisem "ŠLAPU 10 000 KM PRO MLADÝ SVĚT" na svém rukavci, se v těchto dnech stal chodcem - reportérem nezávislého listu Lidové noviny. Se sloganem "LIDOVÉ NOVINY DO KAŽDÉ RODINY" podnikne pěší turné po Československu. Bude se zabývat o činnosti OF a VPN. Turné bude odstartováno v neděli 21. ledna 1990 v 8,00 hodin od pomníku sv. Václava v Praze. První etapa povede do Benešova u Prahy. Za týden již bude v Brně, za další týden v Bratislavě. Turné je plánováno do konce roku 1990. To znamená, že chodec bude mít na průzkum každého okresu čtyři až pět dní.

INFORMAČNÍ bulletin Koordinačního centra Občanského fóra. Redakce - Jungmannovo nám. 9, 110 00 Praha 1.
Toto číslo připravil redakční kolektiv: Zdena Kerlická, Radka Kratochvílová, Dana Mikulajská, Jiří Ešner, Tomáš Hoškov, Lukáš Hrabů, Costimír Huňát, Zdeněk Krejčíř, Stanislav Šůva, Ondřej Šmerda.

Počítání novinových zásilek povoleno Ředitelstvím pošt Praha, č.j. 7A 90-P 1 ze dne 2.1.1990. Uzávěrka čísla 10. ledna ve 20 hodin. Další číslo cca 16.1.

STANOVY OBČANSKÉHO FÓRA

(Občanského politického hnutí)

Č 1 . 1 .

Programové cíle

Občanské fórum je spontánně vzniklé občanské politické hnutí. Jeho základním posláním je odpor proti jakékoliv formě totalitarismu spojený s hledáním pozitivních cest řešení krizové situace naší společnosti, především s podporou svobodných voleb a jiných demokratických a samosprávných institucí. Usiluje o svobodu jednotlivců, humanismus, toleranci, demokracii a respektování morálních hodnot založených na vědomí odpovědnosti. Sleduje především tyto programové cíle:

a) v oblasti práva

- vytvoření právního státu v duchu tradic československé státnosti a mezinárodně platných zásad,
- prosazení nové ústavy garantující veškerá obecně uznávaná práva a svobody, včetně zřízení ústavního a správního soudnictví,
- uvedení československého právního řádu do souladu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Československo vázáno.

b) v oblasti politického systému

- obnovení a rozvinutí demokratických a samosprávných institucí a mechanismů umožňujících účast všech občanů na řízení věcí veřejných,
- zachování a rozvinutí principu federálního uspořádání státu respektujícího rovnoprávný svazek obou našich národů a jejich suverenitu a ochraňujícího práva národností zde žijících.

c) v oblasti zahraniční politiky

- začlenění Československa do procesu evropské integrace a realizace idejí evropského domu a to při zachování státní svrchovanosti a respektování mezinárodních závazků.

d) v oblasti národního hospodářství

- rozvinutí tržního mechanismu, vytvoření skutečné konkurence a postupné otevírání československé ekonomiky vůči světu.

e) v oblasti sociální spravedlnosti

- vytvoření spravedlivého systému sociálního zabezpečení ve stáří, nemoci a při svízelných životních situacích,
- vznik sítě sociálních služeb za přispění obcí, podniků, církví a různých dobrovolných organizací na základě humanitních principů.

f) v oblasti životního prostředí

- zabezpečení ochrany přírody a přírodních zdrojů a zlepšení základních životních podmínek tak, aby byla zajištěna kvalitní pitná voda, čisté ovzduší a nezávadné potraviny,
- náprava způsobených škod na životním prostředí a likvidace dosavadních zdrojů znečištění.

g) v oblasti kultury a školství

- svobodný umělecký projev a poskytnutí publikačních možností široké veřejnosti,
- odstranění státního monopolu na vzdělávání,
- zajištění nezávislosti akademické půdy.

Č 1 . 2 .

Příslušnost k Občanskému fóru

1) Občanské fórum sdružuje všechny občany, kteří souhlasí s jeho programovými zásadami ze dne 26.11. 1989 a aktivně podporují jejich uplatňování, a to jak ty občany, kteří nejsou a nechtějí být členy žádné politické strany, tak i členy různých demokraticky orientovaných stran.

2) Příslušnost jednotlivých občanů k Občanskému fóru je neformální. Není spojena s individuálním členstvím, členskými legitimacemi ani s placením členských příspěvků.

3) Pro zabezpečení nezbytných organizačních a jiných činností si Občanské fórum podle potřeby vytváří malé profesionální útvary

Č 1 . 3 .

Vnitřní organizace

1) Občanské fórum jako občanské politické hnutí vstupuje do politického systému Československa, není však politickou stranou. Je volným sdružením občanů, které neuznává princip demokratického centralismu a všestranně rozvíjí samosprávnou horizontální strukturu Občanského fóra, založenou na autonomii jednotlivých občanských fór.

2) Občanské fórum je reprezentováno Koordinačním centrem v Praze (Jungmannovo nám. 9, Praha 1).

3) Občané zřizují na základě územní, pracovní, národnostní nebo zájmové orientace svá místní, podniková, národnostní nebo zájmová občanská fóra. Reprezentanty těchto občanských fór jsou příslušné výbory občanských fór nebo jejich mluvčí.

4) Místní, podniková a zájmová občanská fóra vytvářejí ze svých zástupců okresní a krajská koordinační centra, která je reprezentují při jednání s okresními a krajskými orgány a organizacemi.

5) Národnostní fóra vytvářejí ze svých zástupců koordinační centra a sekce, která je reprezentují při jednání s okresními, krajskými a státními orgány a organizacemi.

6) Občanské fórum vzniklo a pracuje jako spontánní občanské hnutí s volnou horizontální strukturou. Není tedy hierarchickou organizací. Koordinační centrum v Praze vykonává iniciativní, informační, organizační a koordinační funkce zaměřené na realizaci programových cílů Občanského fóra, a to s využitím námětů, doporučení a výzev všech ostatních občanských fór. Vydává doporučení a informace a zastupuje Občanské fórum při jednání s ústředními orgány státních i politických organizací a při mezinárodních jednáních. Krajská, okresní, místní, podniková, národnostní a zájmová občanská fóra se rozhodují samostatně.

Č 1 . 4 .

Koordinační centrum OF v Praze

1) Nejvyšším orgánem Koordinačního centra Občanského fóra v Praze je sněm složený z určených členů tohoto centra a zástupců Občanského fóra jednotlivých

krajů. Sněm přijímá koncepci činnosti Občanského fóra a stanovuje způsob její realizace. Schvaluje a odvolává radu Koordinačního centra Občanského fóra nebo jednotlivé členy rady a kontroluje její činnost. Řízením běžné činnosti Koordinačního centra Občanského fóra je pověřena rada. Jednotlivé specializované činnosti Koordinačního centra Občanského fóra jsou zabezpečovány příslušnými komisemi a odděleními.

2) Složení sněmu Koordinačního centra Občanského fóra:

- a) rada Koordinačního centra Občanského fóra,
- b) zástupci jednotlivých komisí Koordinačního centra Občanského fóra (pokud nejsou zároveň členy rady); politická komise je ve sněmu zastoupena 7 členy, organizační komise 3 členy, programová komise 9 členy, mezinárodní a národnostní komise 2 členy, ostatní komise zde mají po jednom zástupci.
- c) zástupci všech krajů ČSR; české kraje zde mají po 3 zástupcích, oba moravské kraje jsou zastoupeny celkem 9 členy. Zástupci krajů reprezentují Občanská fóra celého území kraje, nejen Občanské fórum krajského města.
- d) mluvčí Koordinačního centra Občanského fóra pro tisk, televizi a rozhlas
- e) studenti, sdružení stávkových výborů a umělci (po 3 zástupcích).

Jednání sněmu se zúčastní pouze jeho členové a hosté pozvaní radou Koordinačního centra Občanského fóra.

3) Sněm Koordinačního centra Občanského fóra je usnášeníschopný tehdy, jestliže jsou přítomny alespoň dvě třetiny členů. Zásadní problémy řeší sněm aklamací prostou většinou. Sněm se schází podle potřeby, zpravidla však jednou za 14 dní. Program jednání sněmu připravuje rada Koordinačního centra Občanského fóra, průběh jednání určuje jednací řád.

4) Sněm Koordinačního centra Občanského fóra se může ze své vůle rozšiřovat, určovat termíny svých setkání a měnit další podrobnosti. Může být svolán vždy, požádá-li o to nejméně jedna třetina jeho členů.

5) Výkonným orgánem Koordinačního centra je rada složená z 20 - 25 členů, zastupovaných třemi představiteli. Tato rada se schází podle potřeby, zpravidla dvakrát týdně. Rada rozhoduje samostatně o otázkách, které je nutno řešit operativně a nelze je proto předkládat sněmu. O svém postupu následně sněm informuje, aby jej sněm mohl posoudit. Rada je schopna se usnášet, je-li přítomen nadpoloviční počet jejích členů.

6) Kontrolním orgánem Koordinačního centra Občanského fóra je kontrolní komise volená sněmem. Je zcela nezávislá na ostatních orgánech Občanského fóra.

7) Koordinační centrum Občanského fóra v Praze může v mezích právních předpisů provozovat hospodářskou a obchodní činnost včetně činnosti vydavatelské. Pro realizaci této činnosti může též zřizovat hospodářská zařízení (podniky) a schvalovat jejich statuty.

Č l . 5 .

Krajská, okresní, místní, podniková, zájmová a národnostní občanská fóra

1) Krajská, okresní, národnostní a místní občanská fóra se organizují na základě obdobných principů jako Koordinační centrum Občanského fóra v Praze.

2) Koordinační centra krajských, okresních a národnostních občanských fór mohou provozovat hospodářskou a obchodní činnost a zřizovat k realizaci této činnosti hospodářská zařízení (podniky) a schvalovat jejich statuty.

3) Místní občanská fóra vznikající ve městech a jejich obvodech a ve vesnicích jsou zaměřena především na garantování svobodných voleb v místě své působnosti. Podílejí se na činnosti národních výborů a na přípravě řešení místních i regionálních problémů.

4) Podniková občanská fóra (tj. občanská fóra ve státních podnicích,

družstevch a jiných hospodářských organizacích) si vytvářejí strukturu odpovídající specifickým podmínkám. Jejich hlavní činností je garantování demokratických voleb jednak do odborových organizací zastupujících především sociální zájmy pracovníků, jednak do rad pracujících (dosud rad pracovních kolektivů) s podnikatelskou funkcí.

5) Zájmová občanská fóra sdružují občany stejného profesionálního nebo laického zaměření, kteří usilují o analýzu a řešení problémů v příslušné zájmové oblasti a volí k tomuto cíli odpovídající organizační strukturu.

6) Krajská, okresní, místní, podniková, národnostní a zájmová občanská fóra bezprostředně spolupracují při realizaci programových cílů Občanského fóra a při řešení problémů místního, regionálního i celostátního významu.

7) Všechny orgány Občanského fóra rozhodují kolektivně, na jejich zasedání jsou zváni všichni členové těchto orgánů.

Č 1 . 6 .

Právní subjektivita

1) Vedle Koordinačního centra Občanského fóra v Praze mohou svým jménem nabývat práv a zavazovat se i okresní, krajská a národnostní koordinační centra občanského fóra. Místní občanská fóra mohou právní subjektivitu získat jen s písemným souhlasem Koordinačního centra Občanského fóra v Praze, a to po dohodě s příslušným krajským nebo okresním koordinačním centrem Občanského fóra. V tomto případě je statutárním orgánem výbor místního občanského fóra.

2) Je-li pro právní úkon, který činí statutární orgán Občanského fóra (rada nebo výbor), předepsána písemná forma, je třeba podpisů dvou jeho členů.

Č 1 . 7 .

Zásady hospodaření

1) Občanské fórum hospodáří s vlastním majetkem a s majetkem, který mu byl předán do užívání.

2) Prostředky potřebné pro svoji činnost získává Občanské fórum z darů občanů a organizací a z vlastní činnosti.

3) Každá složka Občanského fóra, která má právní subjektivitu, hospodáří zcela samostatně a nese za své hospodaření majetkovou odpovědnost. Koordinační centrum Občanského fóra v Praze neručí a neodpovídá za závazky ostatních složek Občanského fóra s právní subjektivitou.

Č 1 . 8 .

Ustanovení závěrečná

1) Dosavadní organizační řád (stanovy) Občanského fóra, který byl schválen rozhodnutím ministerstva vnitra a životního prostředí ČSR, č.j. AVS/1- 825/89, se ruší.

2) Tyto stanovy byly přijaty sněmem Koordinačního centra Občanského fóra dne 6. ledna 1990 a nabývají účinnosti dnem, kdy nabudou právní moci rozhodnutím ministerstva vnitra ČSR, kterým budou schváleny.